

POLIGRAFIA I WYDAWNICTWA	NORMA BRANŻOWA		BN-71
	Jednostki wielkości typograficznych Nazwy i określenia		7401-02
			Grupa katalogowa XVII 90
Typographic measures Names and technical terms	Mesures typographiques Termes et définitions	Единицы типографских величин Названия и определения	Typografische Masse Namen und Bezeichnungen

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są nazwy i określenia jednostek wielkości typograficznych.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Jednostki wielkości typograficznych oraz nazwy stopni pisma drukarskiego stosowane są w technice drukowania wypukłego.

2. NAZWY I OKREŚLENIA

(2.1) jednostka podstawowa — jednostka przyjęta umownie za jednostkę wyjściową w układzie wielkości typograficznych zwana punktem typograficznym lub stałą jednostką monotypową.

(2.2) jednostka wtórna — jednostka będąca wielokrotnością w układzie wielkości typograficznych zwana stopniem typograficznym lub setem.

(2.3) jednostka typograficzna — jednostka wielkości typograficznych wyrażona w punktach lub setach.

(2.4) punkt typograficzny — podstawowa jednostka typograficzna systemu Didot'a równa 0,376065 mm.

(2.5) stopień materiału zecerskiego — wymiar zawarty między płaszczyzną sygnaturową a płaszczyzną tylną czcionki i justunku drobnego oraz równoległymi płaszczyznami długości interlinii, ryg i sztabików określony w typograficznych jednostkach wielkości.

(2.6) stopień pisma — wielkość oczka właściwa dla danego kroju i stopnia czcionki, wiersza.

(2.7) stopień wiersza — wymiar grubości wiersza w punktach typograficznych.

(2.8) set — miara szerokości pisma monotypowego równa 18 jednostkom stałym, równa 0,01389 cala ang., równa 0,3528 mm.

(2.9) setowa jednostka stała — podstawowa jednostka setowa równa $\frac{1}{18}$ teoretycznego pisma 1 set, równa 0,0007716 cala ang., równa 0,01959 mm.

(2.10) setowa jednostka zmienna (zwyczajna) — jednostka monotypowa równa $\frac{1}{18}$ fireta monotypowego danego pisma, zależna od rysunku kroju pisma.

(2.11) nazwy stopni pisma — tradycyjnie stosowane nazwy stopni pisma drukarskiego i materiału zecerskiego jako jednostki wtórne.

(2.12) diament — nazwa stopnia pisma o wielkości 4 punktów (1,504 mm).

(2.13) perl — nazwa stopnia pisma o wielkości 5 punktów (1,880 mm).

(2.14) nonparel — nazwa stopnia pisma o wielkości 6 punktów (2,256 mm).

(2.15) kolonel — nazwa stopnia pisma o wielkości 7 punktów (2,632 mm).

(2.16) petit — nazwa stopnia pisma o wielkości 8 punktów (3,009 mm).

(2.17) borgis — nazwa stopnia pisma o wielkości 9 punktów (3,385 mm).

(2.18) garmond — nazwa stopnia pisma o wielkości 10 punktów (3,761 mm).

(2.19) cycero — nazwa stopnia pisma o wielkości 12 punktów (4,513 mm).

Centralne Laboratorium Poligraficzne

Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Poligraficznego dnia 24 września 1971 r. jako norma obowiązująca w zakresie terminologii od dnia 1 kwietnia 1972 r.

(Mon. Pol. nr 58/1971 poz. 379)

(2.20) **średnian** — nazwa stopnia pisma o wielkości 14 punktów (5,265 mm).

(2.21) **tercja** — nazwa stopnia pisma o wielkości 16 punktów (6,017 mm).

(2.22) **dwugarmond** — nazwa stopnia pisma o wielkości 20 punktów (7,521 mm).

(2.23) **półkwadrat** — nazwa stopnia pisma o wielkości 24 punktów (9,026 mm).

(2.24) **dwuśrednian** — nazwa stopnia pisma o wielkości 28 punktów (10,530 mm).

(2.25) **dwutercja** — nazwa stopnia pisma o wielkości 32 punktów (12,034 mm).

(2.26) **konkordans** — nazwa stopnia pisma o wielkości 36 punktów (13,538 mm).

(2.27) **kwadrat** — nazwa stopnia pisma o wielkości 48 punktów (18,051 mm).

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

B

borgis (2.17)

C

cycero (2.19)

D

diamant (2.12)

dwugarmond (2.22)

dwuśrednian (2.24)

dwutercja (2.25)

G

garmond (2.18)

J

jednostka podstawowa (2.1)

jednostka typograficzna (2.3)

jednostka wtórna (2.2)

K

kolonel (2.15)

konkordans (2.26)

kwadrat (2.27)

N

nazwy stopni pisma (2.11)

nonparel (2.14)

P

perl (2.13)

petit (2.16)

pisma stopień (2.6)

podstawowa jednostka (2.1)

półkwadrat (2.23)

punkt typograficzny (2.4)

S

set (2.8)

setowa jednostka stała (2.9)

setowa jednostka zmienna (zwyczajna) (2.10)

stała jednostka setowa (2.9)

stopień materiału zecerskiego (2.5)

stopień pisma (2.6)

stopień wiersza (2.7)

stopnie pisma — nazwy (2.11)

średnian (2.20)

T

tercja (2.21)

typograficzna jednostka (2.3)

typograficzny punkt (2.4)

W

wiersza stopień (2.7)

wtórna jednostka (2.2)

Z

zecerskiego materiału stopień (2.5)

zmienna jednostka setowa (zwyczajna) (2.10)

2. Uwagi do wydania II — bez zmian.